

دانشکده طب سنتی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی

رساله

جهت دریافت درجه دکترای تخصصی Ph.D. طب سنتی

عنوان

تعیین اثر فرآورده طب سنتی شیر- اکتیمون بر هیپرپیگمانتاسیون پوست در مبتلایان به ملاسما

اساتید راهنما

دکتر روشنگر مگبری نژاد

دکتر پروین منصوری

استاد مشاور

دکتر مریم حمزه لو مقدم

نگارش

دکتر مهدیس مجتبایی

چکیده فارسی

عنوان: تعیین اثر فرآورده طب سنتی شیر- اکتیمون بر هیپریگمانتاسیون پوست در مبتلایان به ملاسما.

سابقه و هدف: اطلاعات نسبتاً کمی در مورد اثرات عصاره اکتیمون بر ملاسما وجود دارد. هدف از این مطالعه بررسی اثر فرآورده طب سنتی شیر- اکتیمون بر هیپریگمانتاسیون پوست در مبتلایان به ملاسما است.

روش بررسی: این مطالعه یک کارآزمایی بالینی است که در آن ۷۰ بیمار مبتلا به ملاسما (۴ مرد و ۶۶ زن) با محدوده سنی ۱۸ تا ۶۵ سال مورد مطالعه قرار گرفتند. بیماران روزانه ۵ گرم عصاره خشک اکتیمون را با ۲۰۰ گرم شیر دریافت کردند. درمان برای یک ماه ادامه داشت و سپس بیماران به مدت دو ماه تحت پیگیری قرار گرفتند. اثربخشی درمان از طریق بررسی شاخص شدت ملاسما، اندازه گیری محتوای ملانین و هموگلوبین با دستگاه درماتچ در ابتدای درمان، یک ماه و سه ماه بعد اندازه‌گیری شد.

یافته‌ها: محدوده سنی بیماران $41/5 \pm 8/57$ سال و طول مدت ابتلا به ملاسما $50/34 \pm 27/61$ ماه بود. در ملاسمای نوع اپیدرمال، محتوای هموگلوبین در ابتدای درمان، پایان ماه اول درمان و دو ماه پس از پایان درمان به ترتیب $456/8 \pm 38/03$ ، $438/7 \pm 33/28$ و $436/1 \pm 33/57$ بود. محتوای ملانین در ابتدای درمان، پایان ماه اول درمان و دو ماه پس از پایان درمان به ترتیب $553/7 \pm 48/60$ ، $527/5 \pm 42/69$ و $513/3 \pm 45/68$ بود. میانگین شاخص شدت ملاسما در ابتدای درمان، پایان ماه اول درمان و دو ماه پس از پایان درمان به ترتیب برابر با $7/20 \pm 3/85$ ، $4/48 \pm 2/93$ و $4/23 \pm 2/87$ بود. در ملاسمای نوع درمال محتوای هموگلوبین در ابتدای درمان، پایان ماه اول درمان و دو ماه پس از پایان درمان به ترتیب $464/55 \pm 65/26$ ، $443/3 \pm 49/47$ و $442/3 \pm 48/07$ بود. محتوای ملانین در ابتدای درمان، پایان ماه اول درمان و دو ماه پس از پایان درمان به ترتیب $544/1 \pm 42/86$ ، $513/3 \pm 43/72$ و $500/60 \pm 39/67$ بود. میانگین شاخص شدت ملاسما در ابتدای درمان، پایان ماه اول درمان و دو ماه پس از پایان درمان به ترتیب برابر با $7/99 \pm 4/23$ ، $5/47 \pm 3/54$ و $5/02 \pm 3/20$ بود. در مقایسه بین ابتدای درمان با ماه اول درمان و دو ماه پس از پایان درمان، در تمام مقادیر اختلاف معنادار بود ($p < 0.05$).

نتیجه‌گیری: یافته‌ها نشان می‌دهد که مصرف فرآورده شیر- اکتیمون می‌تواند سنتز ملانین را کاهش داده و در نتیجه موجب بهبود هیپریگمانتاسیون پوستی و کاهش علائم ملاسما شود.

واژگان کلیدی: اکتیمون، شیر- اکتیمون، هیپریگمانتاسیون، ملاسما، طب سنتی.

Abstract

Title: The effect of the traditional medicine product “Milk-Cuscuta” on skin hyperpigmentation in patients with melasma.

Background and Aim: There is relatively little information about the effects of Cuscuta extract on melasma. The purpose of this study was to investigate the effect of traditional medicine “Milk-Cuscuta” on skin hyperpigmentation in patients with melisma.

Methods: This is a clinical trial in which 70 patients with melasma (4 males and 66 females) aged 18-65 years were studied. The Patients received the dried extract (5 g) of Cuscuta with 200 g milk daily. The treatment continued for one month and then the patients were followed up for two months. The effectiveness of the treatment was assessed by examining the intensity of melasma, measuring the content of melanin and hemoglobin at baseline, one month and three months after the treatment.

Results: The average age of patients was 41.5 ± 8.57 years and duration of melasma was 50.34 ± 27.61 months. In the epidermal-type melasma, the hemoglobin content at the baseline, the end of the first month of treatment and two months after the end of treatment was 456.8 ± 38.03 , 438.7 ± 33.28 and 436.1 ± 33.57 , respectively. The amount of melanin at baseline, one month and three months after the treatment was 553.7 ± 48.60 , 527.5 ± 42.69 , and 513.3 ± 45.68 respectively. The mean of melasma intensity at baseline, one month and three months after the treatment were 7.20 ± 3.85 , 4.48 ± 2.93 , and 4.23 ± 2.87 , respectively. In the dermal melasma, the amount of hemoglobin content at baseline, one month and three months after the treatment were 464.55 ± 65.26 , 443.3 ± 49.47 and 442.3 ± 48.07 respectively. The amount of melanin at baseline, one month and three months after the treatment was 544.1 ± 42.86 , 513.73 ± 43.72 , and 60.69 ± 5.57 , respectively. The mean intensity of melasma at baseline, one month and three months after the treatment was 7.99 ± 4.23 , 5.47 ± 3.54 and 5.02 ± 3.20 , respectively. There was a significant difference between the baseline with one month and three months after the treatment in all values ($p < 0.05$).

Conclusion: The findings indicate that the consumption of the Cuscuta extract with milk can reduce the synthesis of melatonin and consequently results in the elimination of melasma.

Keywords: Cuscuta, Milk-Cuscuta